

K AKTUALITĚ FILOZOFIE EMANUELA RÁDLA

Shimona Löwenstein

V otázce po aktualitě Rádlovy filozofie by se mělo rozlišovat mezi jejím významem v rámci soudobého myšlení a její relevancí pro dnešek. Z hlediska filozofie jsou zajímavé určité myšlenkové komplexy, které se dotýkají dřívějších vědeckých a filozofických přístupů nebo je dokonce anticipují. K nim patří Rádlův biologicky založený

gnoseologický subjektivismus, jeho historicky-psychologická kritika vědy, jakož i z toho rezultující teleologicky-normativní pojetí světa. Rádlův výklad některých fenoménů moderny a západní civilizace se zdá být dnes problematickým. Jeho rozpoznání příčin ohrožení civilizace dělá ovšem patrnými i ideově-historické souvislosti a může být tak instruktivní i v dnešní situaci, v době blížících se kulturních konfliktů.